

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 465/ს
15/11/2022

465-21-4-202211151327

**წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში, სოფ. გუმბრაში შპს „მინერალის“ სასარგებლო
წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებელი საწარმოს
ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ**

შპს „მინერალის“ მიერ, გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში, სოფ. გუმბრაში სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2010 წლის 17 ივნისს სს „საქგუმბრინის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებაზე გაიცა №37 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა. „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, 2021 წლის 22 აპრილს გაიცა №2-480 ბრძანება „სს „საქგუმბრინის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“. ხოლო, 2021 წლის 14 ივლისის №2-1070 ბრძანების საფუძველზე, სს „საქგუმბრინის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებაზე 2021 წლის 22 აპრილის №2-480 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გადაეცა შპს „მინერალს“.

2021 წლის 30 ოქტომბერს, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა შპს „მინერალის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებელი საწარმოს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2021 წლის 22 აპრილის №2-480 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული პირობებისა და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის ინსპექტირება (არაგეგმიური შემოწმება). „საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის“ 79⁷ და 79⁸-ე მუხლების პირველი ნაწილებით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების ფაქტზე შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ №065813 ოქმი და ადმინისტრაციული წარმოების მასალები განსახილველად გადაეგზავნა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს. 2021 წლის 15 ნოემბერს, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს №4/184-21 დადგენილებით, კომპანია ცნობილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად.

განხორციელებული ინსპექტირების შედეგად დადგინდა, რომ საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილია მტვრის დამჭერი სისტემა, სადაც მტვრის დაჭერა ხდება წყლის ჭავლით, რაც არ არის გათვალისწინებული 2021 წლის 22 აპრილის №2-480 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით. აგრეთვე, საწარმოს ტერიტორიაზე არ ფუნქციონირებს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული თიხამჭრელი და საშრობი დოლი. ექსპლუატაციაშია მხოლოდ 5400 ტ/წელიწადში წარმადობის მქონე კირქვის ფხვნილის დამამზადებელი დანადგარები, ხოლო საწარმოს მიერ წლიურად დამზადებული პროდუქციის რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 3000 ტონას. აღნიშნული წარმოადგენს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებას და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის შესაბამისად ექვემდებარება სკრინინგის პროცედურის გავლას. ამასთან, საწარმოს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოსთან არ აქვს შეთანხმებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი“ და არ წარმოებს ჰაერის დაბინძურების მონიტორინგი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმო განთავსებულია წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში, სოფ. გუმბრაში, სს „საქგუმბრინის“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთებზე, რომლებსაც იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე ფლობს შპს „მინერალი“. საწარმოს შემადგენლობაში არსებული დანადგარ-მექანიზმები და ინფრასტრუქტურული ობიექტები განთავსებულია შემდეგ საკადასტრო ერთეულებზე: ადმინისტრაციული შენობა და მექანიკური საამქრო (ს/კ: 29.09.38.305); ნედლეულის ბაქანი (ს/კ: 29.09.38.269); ლენტური ტრანსპორტიორის გალერეა (ს/კ: 29.09.38.306); გამანაწილებელი უბანი და საშრობი დოლი (ს/კ: 29.09.38.336); წისქვილების უბანი (ს/კ: 29.09.38.302); ციკლონების უბანი (ს/კ: 29.09.38.335); ქვესადგური (ს/კ: 29.09.38.334); საწყობი (ს/კ: 29.09.38.300) და საყოფაცხოვრებო დანიშნულების შენობა (ს/კ: 29.09.38.308). გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების თანახმად, საწარმოდან უახლოესი მოსახლე დამორეზებულია 800 მეტრით. ამჟამად, საწარმოდან 500 მეტრის რადიუსში მდებარეობს საცხოვრებელი ზონა, ხოლო უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დამორეზებულია 240 მეტრით.

გზშ-ის ანგარიშისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების თანახმად, საწარმოს საქმიანობა მოიცავს კირქვისა და ბენტონიტური თიხის მინერალური ფხვნილის დამზადებას. აღნიშნული ტექნოლოგიური პროცესები იდენტურია და ითვალისწინებს კირქვისა და ბენტონიტური თიხის ნედლეულის დაფქვას ერთსა და იმავე ტექნოლოგიურ ხაზზე, მონაცვლეობით. ნედლეული შემოიტანება ავტოთვითმცლელელებით და განთავსდება გადახურულ ბაქანზე, დასაწყობებული ნედლეული გრეიფერის მეშვეობით მიეწოდება პირველად სამსხვრევს, ხოლო შემდეგ 5მ³ მოცულობის ხვიმირას, საიდანაც ლენტური ტრანსპორტიორით გადაიტანება მეორე ყბებიან სამსხვრევზე. დამსხვრეული მასა ტრანსპორტიორების მეშვეობით მიეწოდება მრგვალდაფიან მკვებავს. კირქვის დამუშავების შემთხვევაში ნედლეული მკვებავიდან ტრანსპორტიორით მიეწოდება წისქვილს, საიდანაც პროდუქციის გამოტანა ხდება პნევმოტრანსპორტით, მაღალი წნევის სამი ვენტილატორის მეშვეობით, გაწოვილი მასა ხვდება ტექნოლოგიურ ციკლონებში. ხოლო ბენტონიტური თიხის დამუშავების შემთხვევაში მასა მკვებავიდან გადაიტანება 14 მეტრი სიგრძისა და 2,8 მეტრი დიამეტრის საშრობ დოლში, რომელიც მუშაობს ბუნებრივ აირზე. ერთი ტონა თიხის გასაშრობად ბუნებრივი აირის ხარჯი შეადგენს 50 მ³-ს. ჰაერის შებერვა ხდება ვენტილატორით. საშრობი დოლიდან გამოსული მშრალი მასა კონვეიერით მიეწოდება წისქვილს. საშრობი დოლიდან გამოყოფილი მტვრის გაწოვა ხდება კვამლგამწოვი ვენტილატორით. გაწოვილი აირის გაწმენდა მიმდინარეობს ბატარეული ციკლონებით. მზა პროდუქცია გროვდება ორ საწყობში, საიდანაც ტრანსპორტიორის მეშვეობით იტვირთება ავტომანქანებში. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად საწარმოში

გათვალისწინებულია წლის განმავლობაში 5 400 ტონა თიხისა და 5 400 ტონა კირქვის ფხვნილის დამზადება (ჯამურად 10 800 ტონა), რისთვისაც ნედლეულის სახით გამოიყენება 7 200 ტონა თიხა და 5 600 ტონა კირქვა (ჯამურად 12 800 ტონა). ობიექტის სამუშაო რეჟიმი შეადგენს წელიწადში 150 დღეს, წელიწადში 1200 საათს (დღე-ღამეში 8 საათი), საიდანაც 600 საათი ეთმობა კირქვის ფხვნილის, ხოლო 600 საათი თიხის ფხვნილის დამზადებას. საწარმოში დასაქმებულია 15 ადამიანი.

შპს „მინერალის მიერ განხორციელდა ტექნოლოგიური ცვლილება, რომელიც გულისხმობს საწარმოს წარმადობის შეცვლას, კერძოდ, წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ნაცვლად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით გათვალისწინებული წლის განმავლობაში 5 400 ტონა თიხის და 5 400 ტონა კირქვის ფხვნილისა საწარმო დაამზადებს 200 ტონა თიხის და 10 600 ტონა კირქვის ფხვნილს (ჯამურად 10 800 ტონა), რისთვისაც გამოიყენებული ნედლეულის რაოდენობა წლის განმავლობაში იქნება 260 ტონა თიხა და 10 900 ტონა კირქვა, ჯამურად 11 160 ტონა. აღსანიშნავია, რომ განხორციელებული ინსპექტირების შედეგების თანახმად, საწარმოში შეჩერებულია თიხის ფხვნილის წარმოება, თუმცა წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოს მიერ დაგეგმილია წლის განმავლობაში 200 ტონა თიხის ფხვნილის დამზადება. აღნიშნული ცვლილება არ არის დაკავშირებული სამუშაო საათების ჯამური რაოდენობის, ტექნოლოგიური დანადგარებისა და ინფრასტრუქტურის ცვლილებასთან. ცვლილებების თანახმად წლის განმავლობაში 1177.8 საათის განმავლობაში მოხდება კირქვის ფხვნილის, ხოლო 22.2 საათის განმავლობაში თიხის ფხვნილის წარმოება.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, საწარმოში განხორციელებული ინსპექტირების შედეგად გამოვლინდა, რომ სამსხვრევ უბანზე მოწყობილია მტვრის დამჭერი სისტემა, სადაც მტვრის დაჭერა ხდება წყლის ჭავლით. კირქვის შლამი გროვდება ორ მიწისზედა რეზერვუარში საერთო მოცულობით 5მ³, დალექვის შემდეგ წყალი კვლავ გამოიყენება წმენდის პროცესში, ხოლო რეზერვუარებში დაგროვილი კირქვის შლამი გროვდება პოლიეთილენის შეფუთვებში და გაიტანება ნარჩენებთან ერთად.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ობიექტის წყალმომარაგება (მათ შორის მტვრის დამჭერი სისტემის წყალმომარაგება) ხორციელდება მიწისქვეშა ჰორიზონტის ორი ჭიდან (წიაღით სარგებლობის ლიცენზიები N1004245 და N1000939). საწარმოში წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე წყლების შეკრების მიზნით მოწყობილია საასენიზაციო ორმო. საწარმოს ყველა ტექნოლოგიური პროცესი მიმდინარეობს დახურულ შენობაში, შესაბამისად სანიაღვრე წყლების შეკრების ორგანიზება საჭირო არ არის.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება ითვალისწინებს სამსხვრევი დანადგარის ექსპლუატაციის საათების გაზრდას კირქვის ფხვნილის დამზადების პროცესში, თუმცა ამავე დანადგარის სამუშაო საათები შემცირდა თიხის ფხვნილის წარმოების პროცესში. აგრეთვე, შემცირდა საშრობი დოლის სამუშაო დრო, რომელიც გამოიყენება თიხის ფხვნილის შრობის პროცესში, შესაბამისად, შემცირდა ბუნებრივი აირის ხარჯი (წლის განმავლობაში 270 000 მ³-დან 13 000მ³-მდე) და ნახშირქანგის, აზოტის ჟანგეულების და არაორგანული მტვრის გამოყოფა, ამასთან, ცვლილებები არ არის დაკავშირებული გაფრქვევის წყაროების რაოდენობის ზრდასთან, თუმცა გასათვალისწინებელია, რომ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების შესაბამისად უახლოესი მოსახლე დაშორებული იყო 800 მეტრი მანძილით, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით უახლოესი მოსახლე დაშორებულია 240 მეტრით, შესაბამისად განხორციელდა მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის წყაროების იდენტიფიკაცია, გაფრქვეული ნივთიერებების რაოდენობრივი შეფასება და გაზნვის გაანგარიშება 240

მეტრით დაშორებული საცხოვრებელი სახლის მიმართ. დოკუმენტში მოცემულია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება დაგეგმილი ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით, იდენტიფიცირებულია მავნე ნივთიერების გაფრქვევის წყაროები და გაფრქვეული არაორგანული მტვრის რაოდენობრივი მაჩვენებლები. დოკუმენტის თანახმად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული არაორგანული მტვრის რაოდენობა, საწარმოს წარმადობისა და უახლოეს საცხოვრებელ სახლთან დაშორების მანძილის (240 მ) გათვალისწინებით არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ დასაშვებ ნორმებს. შესაბამისად, ობიექტის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებით ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში არ მომხდარა ტექნოლოგიური დანადგარების შეცვლა ან დამატება, ამასთან არ შეცვლილა სამუშაო საათების ჯამური რაოდენობა. შესაბამისად ხმაურის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების ზრდა არ არის მოსალოდნელი. სკრინინგის განცხადებით წარმოდგენილია საწარმოდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე (240 მეტრი) მოსალოდნელი ხმაურის გაანგარიშება, რომლის თანახმად, ხმაურის დონე არ გადააჭარბებს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს. ამასთან, აღსანიშნავია ობიექტის განთავსების ტერიტორიასა და საცხოვრებელ სახლს შორის არსებული ბუნებრივი ბარიერები, რაც ამცირებს ხმაურის გავრცელებას. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაცია არ იქნება დაკავშირებული ხმაურის გავრცელებით გამოწვეულ მნიშვნელოვან ზემოქმედებასთან.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, განხორციელებული ცვლილებების გათვალისწინებით მოსალოდნელი არ არის ნარჩენების რაოდენობის ზრდა. ტექნოლოგიური პროცესში წარმოქმნილი ნარჩენი ნედლეული სრულად ბრუნდება ტექნოლოგიურ ციკლში. ობიექტის ოპერირების ეტაპზე წარმოქმნილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენები გროვდება სპეციალურ კონტეინერებში, ხოლო რეზერვუარებში დალექილი კირქვის შლამი პოლიეთილენის შეფუთვებში და შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა მუნიციპალურ სამსახურს, ხელშეკრულების საფუძველზე.

დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმოს სიახლოვეს არ მდებარეობს არქეოლოგიური და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები, დაცული და ტყით მჭიდროდ დაფარული ტერიტორიები, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები. ობიექტი განთავსებულია ანთროპოგენური ზემოქმედებით სახეცვლილ გარემოში, სამეწარმოდ ათვისებულ, მობეტონებულ ტერიტორიაზე, სადაც ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა და მცენარეული საფარი წარმოდგენილი არ არის. საწარმოს სიახლოვეს არ ფიქსირდება ცხოველების ბინადრობისათვის ხელსაყრელი პირობები. შესაბამისად, ობიექტის ექსპლუატაციით გარემოს აღნიშნულ კომპონენტებზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

სკრინინგის განცხადების შესაბამისად, საწარმოს მიმდებარედ (500 მეტრიან რადიუსში) განთავსებულია რამდენიმე ამორტიზებული/უფუნქციო საწარმო, ხოლო ანალოგიური პროფილის მქონე ობიექტ(ებ)ი არ ფიქსირდება. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საწარმოს ფუნქციონირებით კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და გაიგზავნა წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის მერიაში საინფორმაციო დაფაზე განთავსების მიზნით.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები სააგენტოში არ ყოფილა წარმოდგენილი.

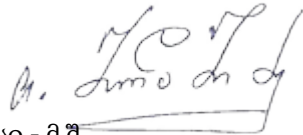
სკრინინგის განცხადების შესწავლით დგინდება, რომ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების სპეციფიკის, მასშტაბისა და მახასიათებლების გათვალისწინებით, გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილისა და მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ წყალტუბოს მუნიციპალიტეტში, სოფ. გუმბრაში შპს „მინერალის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვა და ბენტონიტური თიხა) გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **არ დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „მინერალი“ ვალდებულია საქმიანობა განახორციელოს 2021 წლის 22 აპრილის (ბრძანება №2-480) გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით დადგენილი პირობების დაცვით, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებების გათვალისწინებით;
3. შპს „მინერალმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული „ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტის“ სააგენტოსთან შეთანხმება;
4. შპს „მინერალმა“ ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებამდე უზრუნველყოს განახლებული მონიტორინგის გეგმის შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის კანონმდებლობით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნება ატმოსფერული ჰაერის, ასევე ხმაურის ინსტრუმენტული მონიტორინგის საკითხები უახლოეს დასახლებულ პუნქტთან (სიხშირისა და მონიტორინგის წერტილების კოორდინატების მითითებით);
5. ზემოაღნიშნული პირობები წარმოადგენს 2021 წლის 22 აპრილის №2-480 ბრძანებით გაცემული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების განუყოფელ ნაწილს და მათი შესრულება სავალდებულოა;
6. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მინერალს“;
7. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მინერალის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
8. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და წყალტუბოს მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე;
9. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. №6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თამარ შარაშიძე

სააგენტოს უფროსი - მ.შ.

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო